

PERUSOPETUKSEN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA TOIMINTASUUNNITELMA

SISÄLTÖ

1. TOIMINNAN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET	3
1.1 Toiminta-aika ja toiminnan laajuus	4
1.2 Toiminnan järjestämistapa	4
1.3 Toimintaan hakeminen ja valintaperusteet.....	6
2. TOIMINNAN KOORDINOINTI	6
2.1 Yhteistyö muiden hallintokuntien kanssa	6
2.3 Yhteistyö kotien ja koulujen kanssa	6
3. TOIMINNAN TAVOITTEET JA SISÄLLÖLLISET PAINOTUKSET	7
3.2 Toiminnan sisällöt ja toiminnan suunnittelu.....	7
4. TOIMINNAN ARVIOINTI	9

PERUSOPETUKSEN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN TOIMINTASUUNNITELMA

Aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien erityisopetukseen otetuille tai siirretyille oppilaille. Muiden vuosiluokkien osalta aamu- ja iltapäivätoimintaa tarjotaan niille oppilaille, jotka saavat oppilaskohtaisia tukitoimia, sekä niille oppilaille, joilla on oppimiskykyyn vaikuttava vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisessä sovelletaan seuraavia säännöksiä ja päätöksiä:

- Perusopetuslaki 628/1998
- Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002
- Valtioneuvoston asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 986/1998
- Opetushallituksen määräys 1/011/2011 *Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet*
- Opetushallituksen muutosmääräys 2025 Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011
- Kirkkonummen kunnanvaltuuston päätös 23.6.2004 § 80, ”Perusopetuslaissa tarkoitettun aamu- ja iltapäivätoiminnan käynnistäminen 1.8.2004, sivistystoimen toimialan johtosäännön muutos, vuoden 2004 talousarvion muutos”
- Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimintaan liittyvät linjaukset ja päätökset

Toimintaa koskevat säännökset ja käsillä oleva toimintasuunnitelma velvoittavat kaikkia toiminnan toteuttamiseen osallistuvia. Toimintasuunnitelman tarkoitus on tukea iltapäivätoiminnan toteuttamista.

1. TOIMINNAN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta hyväksyy iltapäivätoiminnan periaatteet.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan periaatteissa on määritelty

- Hakeminen toimintaan ja hakemusten käsittely
- Valintaperusteet
- Toiminnasta perittävät maksut
- Sitoutuminen toimintaan ja toiminta maksujen maksamiseen
- Ryhmäkokotavoite ohjaajaa kohden

Ajantasaiset periaatteet löytyvät Kirkkonummen kunnan verkkosivuilta.

1.1 Toiminta-aika ja toiminnan laajuus

Iltapäivätoimintaa tarjotaan keskimäärin joko 570 tai 950 tuntia koulun työvuoden aikana klo 12 ja klo 17 välisenä aikana kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella. Lapsi voi osallistua toimintaan joko jokaisena koulupäivänä (ns. kokoviikkoinen toiminta) tai korkeintaan kolmena viikonpäivänä (ns. osaviikkoinen toiminta). Koulujen loma-aikoina (syys-, joulukuun ja talviloma) ei järjestetä iltapäivätoimintaa. Loma-ajat eivät vaikuta iltapäivätoiminnasta perittävän kuukausimaksun suuruuteen.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa ohjaajana toimimaan on kelpoinen henkilö, 1) joka on suorittanut tehtävään soveltuvan korkeakoulututkinnon, opistoasteen tutkinnon, ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon ja jolla on koulutuksen yhteydessä hankittu tai kokemuksella osoitettu taito toimia lapsiryhmän ohjaajana taikka 2) jolla on kelpoisuus antaa luokanopetusta, esiopetusta, erityisopetusta tai aineenopetusta tai toimia oppilaanohjaajana.

Tavoitteena on, että jokaisessa iltapäivätoiminnan ryhmässä on vähintään yksi ohjaaja (vastuuohjaaja), joka täyttää vaatimukset. Työnantaja on vastuussa palkattavan ohjaajan rikostaustan tarkistamisesta sekä perehdyttämisestä. Ohjaajille on tiedotettava koulun turvallisuus- ja pelastussuunnitelmasta sekä suunnitelmasta oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.

1.2 Toiminnan järjestämistapa

Opetuspalvelut vastaa siitä, että iltapäivätoiminta järjestetään ja toteutetaan toimintaa koskevien säännösten mukaisesti.

Perusopetuksen tehtävänä on tarjota kaikille oppilaille yhdenvertaiset mahdollisuudet hyvään kasvuun ja oppimiseen. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (luku 7) määrätään oppimisen ja koulunkäynnin tuen toteuttamisesta. Kunta varmistaa oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt perusopetuksessa. Ensisijaisesti tarjotaan oppilaiden tarpeiden mukaisia ryhmäkohtaisia tukimuotoja. Jos ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat riittämättömiä, on oppilaalla oikeus oppilaskohtaisiin tukitoimiin. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki järjestetään oppilaalle koulupäivän aikana. Aamu- ja iltapäivätoiminta voi osaltaan tukea lasten hyvinvointia, kehitystä ja koulunkäyntiä sekä tarjota lapselle turvallisen ympäristön.

Tukipäätöksen saaneet oppilaat, joilla on oppimiskykyyn vaikuttava vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite, voivat hakeutua aamu- ja iltapäivätoimintaan koko perusopetuksen ajan. Mikäli mahdollista, järjestetään aamu- ja iltapäivätoimintaa näille oppilaille muun aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteydessä. Toiminnan voi myös järjestää erillisissä ryhmissä, jos oppilaiden tarpeet sitä edellyttävät. Oppilaiden kehitystä edistetään sillä, että toiminta järjestetään mahdollisuuksien mukaan samanikäisten oppilaiden ryhmässä.

Toiminnan järjestelyjen suunnittelussa huoltajien, koulun ja aamu- ja iltapäivätoiminnan välinen yhteistyö on tärkeää. Huoltajan ja mahdollisesti koulun henkilöstön kanssa sovitaan siitä, kuinka oppimisen ja koulunkäynnin tukea saavan oppilaan kasvun ja kehityksen tavoitteet huomioidaan aamu- ja iltapäivätoiminnassa.

Iltapäivätoiminta pyritään järjestämään joko koulun omissa tiloissa, nuorisotoimen tiloissa tai muissa toimintaan soveltuvissa tiloissa koulun lähiympäristössä. Tilojen on oltava kunnan hyväksymiä. Jos toimintaa joudutaan järjestämään kuljetusta edellyttävän matkan päässä koulusta, huoltajat vastaavat lasten kuljettamisesta iltapäivätoimintaan.

Opetuspalvelut on vastuussa lasten vakuuttamisesta, heidän välipaloistaan sekä toiminnassa tarvittavien tarvikkeiden ja välineiden hankinnasta.

1.3 Toimintaan hakeminen ja valintaperusteet

Aamu- ja iltapäivätoimintaan hakemisesta tiedotetaan samanaikaisesti kouluun ilmoittautumisen yhteydessä. Opetuspalvelut tiedottaa hakuakataulusta, vastaanottaa hakemukset, tekee paikkapäätökset ja tiedottaa huoltajille päätöksistä.

Valintaperusteet on kuvattu aamu- ja iltapäivätoiminnan periaatteissa.

2. TOIMINNAN KOORDINOINTI

Opetuspalvelut vastaa toiminnan suunnittelusta, kehittämisestä, valvonnasta ja koordinoinnista, sekä toiminnasta tiedottamisesta kuntatasolla.

2.1 Yhteistyö muiden hallintokuntien kanssa

Opetuspalvelut tekee yhteistyötä Länsi- Uudenmaan hyvinvointialueen vammaispalvelujen kanssa järjestäessään toimintaa vammaispalvelujen asiakkaille.

2.3 Yhteistyö kotien ja koulujen kanssa

Iltapäivätoiminnan keskeisimpiä tavoitteita on kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen.

Kodin kasvatustyön tukeminen edellyttää ohjaajilta avointa ja luottamuksellista vuorovaikutusta kotien kanssa. Ohjaajien yhteydenpidon huoltajien kanssa tulee olla luonnollinen osa iltapäivätoiminnan päivittäistä toimintaa. Ohjaajien ja vanhempien välisiä yhteistyömuotoja voivat olla esimerkiksi: säännölliset toimintatiedotteet, henkilökohtaiset keskustelut joko kasvokkain tai puhelimitse, vanhempainillat, yhteiset tapahtumat vanhemmille ja lapsille.

Iltapäivätoiminnan ohjaajat toimivat yhteistyössä koulussa toimivan henkilöstön kanssa. Lapsen päivän kokonaisuuden kannalta on tärkeää, että opetushenkilöstö, iltapäivätoiminnan henkilöstö ja koulun opiskeluhuolto toimivat luontevassa vuorovaikutuksessa. Ohjaajat eivät saa ilmaista sivullisille lasta tai hänen huoltajaansa

koskevia salassa pidettäviä tietoja tai luovuttaa salassa pidettäviä asiakirjoja. Iltapäivätoiminnan ohjaajat voivat osallistua tarpeen mukaan lasta koskeviin neuvotteluihin huoltajien luvalla. Kunnan tulee huolehtia siitä, että aamu- ja iltapäivätoiminnan toimivat ohjaajat perehdytetään henkilötietojen käsittelyyn, salassapitoon ja vaitiolovelvollisuuteen liittyviin säädöksiin sekä lastensuojelulain velvoitteisiin. Tietojen ilmaiseminen ja asiakirjan luovuttaminen on mahdollista huoltajan yksilöidyllä suostumuksella. Perusopetuksesta ja siihen liittyvästä opiskeluhuollosta vastaavat henkilöt voivat luovuttaa aamu- ja iltapäivätoiminnasta vastaaville henkilöille toiminnan asianmukaisen järjestämisen edellyttämät tiedot (ks. *Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011*).

3. TOIMINNAN TAVOITTEET JA SISÄLLÖLLISET PAINOTUKSET

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden mukaan toiminnan yleisenä tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä sekä tukea myös perhettä ja koulua niiden kasvatustehtävässä. Toiminnan tulisi lisäksi edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ehkäistä syrjäytymistä.

Toiminnan valtakunnallisia tavoitteita ovat:

- Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen
- Hyvinvoinnin, tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen
- Eettisen kasvun tukeminen
- Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen

Iltapäivätoiminnan tulee tarjota lapsille monipuoliset mahdollisuudet osallistua ohjattuun ja virkistävään toimintaan sekä mahdollistaa lepo rauhallisessa ympäristössä, ammattitaitoisen ja tehtävään soveltuvan henkilön valvonnassa.

Opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti liikunnallista elämäntapaa voidaan edistää aamu- ja iltapäivätoiminnassa.

3.2 Toiminnan sisällöt ja toiminnan suunnittelu

Aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteissa todetaan iltapäivätoiminnalla olevan sisällöllisesti oma erityisluonteensa, jolle on ominaista toiminnan monipuolisuus, tarvelähtöisyys ja vapaaehtoisuus. Iltapäivätoiminnan tarkoituksena on tarjota vastapainoa ja tukea koulutyölle sekä myös mahdollisuuksia lasten omaan toimintaan ja lepoon.

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden mukaan aamu- ja iltapäivätoiminta kootaan seuraavista kokonaisuuksista:

- eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus
- leikki ja vuorovaikutus
- liikunta ja ulkoilu
- ruokailu ja lepo
- kulttuuri ja perinteet
- käden taidot ja askartelu
- kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu
- mediataidot
- arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa
- erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit

Toiminnan sisältöjä valittaessa on erityistä huomiota kiinnitettävä leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin kokemuksiin. Sisältöjen on muodostettava lapsen näkökulmasta katsottuna monipuolinen ja tasapainoinen kokonaisuus ja niiden on tuettava toiminnalle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Sisältöjä valittaessa tulee ottaa huomioon myös tyttöjen ja poikien kehityksen erot ja erilaiset tarpeet sekä tukea tarvitsevien oppilaiden yksilölliset tarpeet. Toiminnassa voidaan varata aikaa myös läksyjen tekemiseen.

Toimintaa ja sisältöjä suunniteltaessa tulee myös huomioida lasten omat kiinnostuksen kohteet ja ideat sekä mahdollisuuksien mukaan myös huoltajien toiveet. Lasten osallisuutta toiminnassa edistetään ottamalla heidät mukaan toiminnan suunnitteluun. Huoltajia tiedotetaan toimintasuunnitelmasta ja iltapäivätoiminnan sisällöstä.

Opetussuunnitelman perusteiden mukaan liikunnallisen elämäntavan edistämisen tavoitteena on mm. vahvistaa lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa myös koulupäivän ulkopuolella sekä liikunnan merkitystä kokonaisvaltaisena elämäntaitona.

Kirkkonummella kuntakohtaiseen opetussuunnitelmaan on kirjattu liikunnallisen elämäntavan edistäminen myös aamu- ja iltapäivätoiminnassa.

Lukutaidon tukeminen edistää omalta osaltaan lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, tasa-arvoa ja osallisuutta sekä ennaltaehkäisee syrjäytymistä. Kirkkonummella lasten mahdollisuuksia lukemiseen ja lukutaidon kehittämiseen tuetaan aamu- ja iltapäivätoiminnassa.

4. TOIMINNAN ARVIOINTI

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet velvoittaa kunnan arvioimaan antamaansa tai hankkimaansa aamu- ja iltapäivätoimintaa. Arvioinnin tavoitteena on varmistaa toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen. Toimintaa arvioidaan seuraavalla tavalla:

- kunta osallistuu toiminnan ulkopuoliseen arviointiin
- toiminnan laatua arvioidaan opetuspalvelujen taholta vähintään joka toinen vuosi joko kodeille, tai kouluille ja iltapäivätoiminnan ohjaajille suunnattujen kyselyjen avulla ja arvioinnin tulokset julkaistaan.